

Előterjesztő: Menyhárt Károly polgármester
Készítette: Bertóthyne Csige Tünde jegyző
Döntéshozatal: határozat

LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERÉTŐL

ELŐTERJESZTÉS LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT 2025. NOVEMBER 27-ÉN MEGTARTÁSRA KERÜLŐ SOROS ÜLÉSÉRE

LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI 2026. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI KONCEPCIÓJÁRÓL

Tisztelt Képviselőtestület!

A költségvetési koncepció elkészítésre nem áll fenn jogszabályi kötelezés, azonban szükséges a 2026. évi költségvetés megalapozott tervezése érdekében áttekinteni a gazdálkodást befolyásoló erőforrásokat, kötelezettségeket és lehetőségeket. Az előterjesztés a jövő évi gazdálkodás szakmai és pénzügyi megalapozását szolgálja. Cél, hogy a város költségvetése továbbra is a pénzügyi fegyelemre, az átláthatóságra és a hatékonyságra épüljön, kijelölje város 2026. évi költségvetésének irányait, meghatározza a fejlesztési prioritásokat.

A tervezés során követelmény, hogy a város pénzügyi helyzete kiegyensúlyozottmaradjon, az önkormányzat feladatai biztonságosan elláthatók legyenek és a gazdálkodás ütemezetten, a rendelkezésre álló forrásokhoz igazodva valósuljon meg. A források felosztásánál szempont a feladatok színvonalának megtartása és lehetőség szerint növelése. Az önként vállalt feladatok vállalása során tekintettel kell lenni arra, hogy azok nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok biztonságos ellátását. Súlyponti kérdés a pénzügyi stabilitás, az intézményhálózat szakmai feladatainak zavartalan ellátásához szükséges finanszírozási igények számbavétele, az indokolt költségek biztosítása.

I. Bevételek tervezése

A 2026. évi központi költségvetést áttekintve megállapítható, hogy a 2025. évi költségvetési törvényhez viszonyítva nem került sor meghatározó változásra. A 2025. évi LXIX. tv. 2.-3. melléklete alapján a **fajlagos összegek** túlnyomó részt **változást nem mutatnak**. Számos feladat tekintetében azonban **még nem ismert** a központi forrás **mértéke**.

Önkormányzatunk egy főre jutó adóerőképesége 2025-ben **19.787 Ft/fő** volt, míg 2026-ban **21.910,- Ft** ami azt jelenti, hogy a központi források tekintetében továbbra **sem számítunk elvonásra**, illetve befizetési kötelezettségre a központi költségvetés felé.

(Az egy lakosra jutó adóerőképeség emelkedésével a szolidaritási hozzájárulás mértéke sávosan növekszik: a 22 000 forint feletti egy lakosra jutó adóerőképeség után kell szolidaritási hozzájárulást fizetni.) Az adóerőképeség emelkedése bizonyos támogatásoknál (szociális) kedvezőtlenül érint bennünket.

Az állami támogatás az alábbi jogcímenek illeti meg az önkormányzatot (összehasonlítva az előző évben igénybe vehető támogatások mértékével).

Jogcím	2026. évi mutató	fajlagos összeg	2026. évi támogatás	Bevétel különbözet 2025. évi támogatáshoz képest (+/-)
1				
Önkormányzati hivatal működésének támogatása	24,37	9 280 000	226 153 600	42 808 060
<i>Ebből Létavértesre jutó</i>			207 713 554	39 534 465
Településüzemeltetés - zöldterület-gazdálkodás támogatása		26 000	20 742 800	0
Településüzemeltetés - közvilágítás alaptámogatása				
Településüzemeltetés - közvilágítás üzemeltetési támogatása				
Településüzemeltetés - köztemető támogatása			3 653 640	0
Településüzemeltetés - közutak támogatása			12 693 450	0
Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása			21 005 600	47 600
Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok		2 550	193 800	-10 200
határátkelőhelyek fenntartásának támogatása			0	-1 124 464
Települési önkormányzatok működésének általános támogatása				
Óvodaműködtetési támogatás	338	172 374	58 262 412	120 662
pedagógusok átlagbéralapú támogatása	29,7	10 147 000	301 365 900	-5 744 100
Pedagógus II. kategóriába sorolt pedagógusok támogatása	14	869 000	12 166 000	-2 607 000
mesterpedagógusok kiegészítő támogatása	8	3 241 000	25 928 000	16 205 000
ped.szakképzettséggel nem rendelkező segítők átlagbéralapú támogatása	19	5 268 000	100 092 000	0
Pedagógusok esélyteremtési támogatása				
Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása				
Települési önkormányzatok szoc. és gyermekj. Feladatainak egyéb támog.			96 583 000	-8 847 074
Család- és gyermekjóléti szolgálat			11 424 000	0
Szociális ágazati pótlék				
Bölcsődei felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők bértámogatása	2	10 297 000	20 594 000	10 297 000
Bölcsődei dajkák, középfokú végzettségű kisgyermeknevelők bértámog.	3	7 338 000	22 014 000	-7 338 000
Bölcsődei üzemeltetési támogatás				
Települési önk. szociális és gyermekjóléti feladatainak				

támogat.				
Intézményi gyermekétkeztetés bértámogatása	15,2	3 924 000	60 115 680	1 687 320
Intézményi gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatás				
Szünidei étkeztetés támogatása	13 380	800	10 704 000	3 724 124
Települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak tám.				
Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	7502	2213	16 601 926	37 621
Kulturális feladatok kiegészítő támogatása				
Polgármesteri illetményhez nyújtott támogatás				
2. melléklet Összesen:				

- Központi költségvetésből – honvédelmi minisztériumi támogatásként – további 28 millió forintösszegű támogatásban részesültünk 2025-ben. Jelenleg nincs információnk arról, hogy ez a lehetőség a továbbiakban is fennáll-e. A költségvetésbe eredeti előirányzatként nem tervezhetünk az összeggel. Ugyanakkor a Versenyképes Járások Program II. keretében pályázat kerül benyújtására 22 millió forint nagyságrendben az uszoda gépészeti elemeinek felújítására.

- Az önkormányzat számára indokolt az egyes ingatlanok – beleértve az ipari parkot, a lakóparkot és más ingatlanokat – értékesítési lehetőségeinek áttekintése, ésszerű keretek között, a hosszú távú vagyonmegőrzés szempontjait figyelembe véve. Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy a piac építésére benyújtott pályázat esetén a felmerülő ÁFA-tartalom az önrész részét képezi. Emiatt célszerű megvizsgálni, hogy az önkormányzat számára előnyös-e az, ha ingatlan-bérbeadási és ingatlanértékesítési tevékenységei tekintetében ÁFA-adóalannyá válik. A szükséges adózási módosításokat legkésőbb december 31-ig lehet megtenni.

Az ÁFA-törvény előírja, hogy az ingatlan beszerzés vagy építés kapcsán visszaigényelt ÁFA-t hosszú távon nyomon kell követni. Amennyiben az ÁFA-levonási jogosultság később megváltozik, a korábban levont ÁFA egy része visszafizetendő az államnak. Az ingatlanberuházásoknál a kiigazítási időszak 240 hónap, azaz 20 év. Ez azt jelenti, hogy a visszaigényelt ÁFA arányos részét a hátralévő időszakra vissza kell fizetni, ha az önkormányzat például 5 év után ismét az ÁFA-mentességet választja. A gyakorlatban ez a piac esetében évi körülbelül 2 millió forintos visszafizetési kötelezettséget jelent, a már eltelt 60 hónapot levonva további 180 hónapra.

A 2025. évi bevételi adatok alapján az ÁFA-változás az alábbi területeket érinti: a sírhely bevétele 4.500.000 forint, a létesítmény használati díja 3.000.000 forint, a nem lakó ingatlan bérbeadásából származó bevétel 9.300.000 forint, a közterület bérbeadásából származó bevétel 4.600.000 forint, a földterület bérleti díja 2.200.000 forint, a piac bérleti díja pedig 2.150.000 forint, összesen 25.750.000 forint. Ha ezekre az összegekre kiszámítjuk az ÁFA-t, a teljes éves összeg 6.952.500 forint. Ez a változtatás az önkormányzat összbevételét nagyságrendileg nem érinti, viszont a lakosság számára a fizetendő díjak 27%-kal növekednek, mivel a rendeletek jelenleg nettó összegeket tartalmaznak.

Amennyiben 2026. január 1-jétől az önkormányzat belép az ÁFA-alanyok közé a nem lakó ingatlan bérbeadásánál – ami feltétele annak, hogy a piac építés beruházásának ÁFA-ját visszaigényelhessek – az ingatlanértékesítések is az ÁFA hatálya alá kerülnek. Jelenleg ugyanis, ha az önkormányzat nem ÁFA-alany, csak az építési telek értékesítése tartozik az ÁFA hatálya alá. Ez azt jelenti, hogy például a volt óvoda épületének értékesítése esetén az ár növekedhet, mivel ÁFA-t kell felszámítani, míg a lakópark értékesítése már most is ÁFA-köteles.

- Az elmúlt évben a szigorú likviditásmenedzselés kamatbevételek elérését tette lehetővé az átmenetileg szabad pénzeszközök rövidlejáratú bankbetétben való elhelyezése útján. Bár önkormányzatunkat ez évben még nem érinti, de tájékoztatom a Képviselőtestületet, hogy október elsejétől elindult az önkormányzatok **decentralizált számlavezetése a Magyar Államkincstárban**. Első körben 49 önkormányzat és azok 685 költségvetési szerve került bevonásra az új szabályozásba, azaz most kizárólag a megyei jogú városokat, valamint a fővárosi és kerületi önkormányzatokat érinti. A kör **2027. január 1-jétől a városi önkormányzatokkal** bővül tovább, végül 2028. január 1-jétől már az összes települési önkormányzat érintett lesz az új modellben. A szolgáltatás díj- és jutalékmentes, ugyanakkor nem teszi majd lehetővé a piaci alapon történő lekötést, csak az állampapír vásárlást.
- Sajátos működési bevételként nem tervezünk adó emeléssel és új adónem bevezetésével sem, tekintettel a lakosság teherbíró képességére. A talajterhelési díj és a mezőöri járulékából várható bevételt is nagyságrendileg előző évi szinten tervezhetjük.
- Intézményi működési bevétel tervezésénél a fent említett ÁFA alanyiságból adódóan körültekintően kell eljárunk, mely a piaci helypénzen túl érinti az uszodai szolgáltatási díjból, terembérleti díjakból származó bevételeket. Az étkezési térítési díj, nyersanyagnorma emelése nem indokolt.
- Támogatásértékű bevételek tervezésekor a mezőöri szolgálat fenntartásához igényelt támogatás 2 fő mezőőr után az előző évi mértékben tervezhető.
- A közfoglalkoztatással a meglévő létszámmal tervezünk. 2026-ban több nagyobb gép beszerzésére is lehetőség nyílik majd. (Versenyképes Járások program II. keretében platós gépjármű beszerzésére került sor)
- Átvett támogatásértékű bevétel tekintetében a folyamatban lévő pályázatok jelennek majd meg.
- A finanszírozási célú pénzügyi műveletek körében indokolt megvizsgálni a 2025. december 31-ig rendelkezésre álló fejlesztési hitel (17.462.500,-Ft) lehívásának, illetve a rendelkezésre tartási idő meghosszabbításának lehetőségét. Ennek szükségessége a pályázatok megvalósításához igényelt önerő biztosításához kapcsolódik, és a Képviselő-testület egyedi döntésétől függ.

2.) Kiadások tervezése

- A személyi juttatások tervezése során jelenleg még nem ismert a minimálbér és a garantált bérminimum 2026. évi emelésének mértéke. Ugyanakkor rendelkezésre áll a köztisztviselőket érintő, 2026. január 1-jétől esedékes 15%-os illetményemeléshez szükséges forrás, amely 24.647.000 Ft.
A költségvetés egyensúlya és az önkormányzat stabil likviditása szempontjából kiemelt jelentősége van a havi bérköltség és a nettó finanszírozás arányának. A tervezés során figyelembe vesszük a Képviselő-testület által engedélyezett álláshelyek pénzügyi hatásait, valamint a jubileumi jutalmak várható költségeit is.
A sajtóhírek alapján a kulturális és a szociális ágazatban is várhatók béremelések, azonban ezek részletei egyelőre nem ismertek. A pedagógusokat érintő bérfelvezetések fedezetét továbbra is a központi költségvetés biztosítja majd.
A koncepció készítésekor a képviselői tiszteletdíjak emelésével nem számoltunk. A járulékok tekintetében továbbra is 13%-os szociális hozzájárulási adót (SZOCHO) kell figyelembe venni. A cafeteria mértékét is az ez évvel azonos mértékben tervezzük.
- A dologi kiadások tervezése során a 2025. évi tényszámok szolgálnak alapul. A közüzemi díjak esetében indokolt legalább 10%-os emelést figyelembe venni. A településüzemeltetési feladatok meghatározásakor szükséges a rendelkezésre álló humánerőforrásokat figyelembe véve, a lehető legrealisabb módon kialakítani a feladatellátás tervét, elkerülendő feladatok elodázását, elmaradását.
- Működési célú pénzeszköz átadással államháztartáson belülre a LÉT.A.MED Járóbeteg Szakellátó központ fenntartásához szükséges hozzájárulást, BURSA Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat önkormányzati önrésze, a nemzetiségi önkormányzatok, valamint a DAÖTT működési támogatása tervezhető. LÉTAMED esetében a 2026. évi működési támogatás nagyságrendileg az ez évihez hasonló mértékű, ugyanakkor nem kell a pályázati forrás visszapótlásának kötelezettségével számolnunk. Ez esetben ajánlott megfontolás tárgyává tenni a nemzetiségi önkormányzatok támogatásának emelése.

- A működési célú pénzeszközáradások államháztartáson kívülre elsősorban a civil szervezetek, a Tűzoltóság és a Létavértes SC'97 támogatását szolgálják. E támogatások esetében indokolt megvizsgálni az emelés lehetőségét, mivel az erre fordított források évek óta változatlan mértékűek.
- Szociális juttatásokra fordítható összeg az adóerőképesség növekedése miatt csökkent. A meglévő települési támogatások mellett új támogatás bevezetése azt jelentené, hogy az intézményi működés (családsegítő, bölcsőde, óvoda) kiegészítő forrásaként kevesebb forrás állna rendelkezésre.
- A kötelező tartalék képzés követelményének megfelelően indokolt olyan mértékű tartalékot képezni, amely az év közbeni rendkívüli igények fedezetét biztosíthatják, s amely valós tartalékot jelent.

Összegzés:

A 2026. évi költségvetés tervezését befolyásoló ismert tényezők és tények áttekintése alapján megállapítható, hogy az önkormányzatnak egyszerre kell biztosítania a működőképesség fenntartását és a fejlesztésekhez szükséges tartalékok képzését. Az országgyűlési választások közeledtével tapasztalható bizonytalanság a központi források elérhetőségét illetően további körütekintést igényel a költségvetési tervezés során. Egyetértés látszik abban, hogy reális és végrehajtható költségvetés szolgálhat alapul a következő évre, ha az minden érintett szereplő – a Képviselő-testület, az intézmények – bevonásával, a tényleges források és kiadások arányait figyelembe véve kerül kialakításra. Ennek eredményeként a 2026. évi költségvetésnek nem csupán a napi működés stabilitását kell biztosítania, hanem lehetőséget kell teremteni a fejlesztési projektek és hosszú távú beruházások finanszírozhatóságára is, hozzájárulva ezzel Létavértes fenntartható fejlődéséhez.

Létavértes, 2025. 11. 19.

Menyhárt Károly

polgármester